

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

Dato: 16. juni 2017

Deres ref: 15/2550

Høringsuttalelse: Skatteloven § 2-2 første ledd (hjemmehørendebegrepet)

1. Innledning

Vi viser til Finansdepartementets høringsbrev 16. mars 2017 om endring av skatteloven § 2-2 første ledd (hjemmehørendebegrepet for selskaper mv.).

Norsk Kapitalforvalterforening (NKFF) er en interesseorganisasjon for norske og utenlandske kapitalforvaltere, herunder forvaltere av alternative investeringsfond og verdipapirfond. NKFFs medlemmer er først og fremst alternative kapitalforvaltere, det vil si forvaltere av alternative investeringsprodukter. Foreningens medlemmer omfatter alt fra aktører som investerer i eiendom, til aktive eierfond og til spesialfond som investerer i ulike finansielle instrumenter. Kundene er institusjoner, investeringselskaper og privat personer i Norge og i utlandet. Eksport av disse tjenestene til utlandet er betydelig og organisering av virksomhetene kan helt eller delvis drives fra ulike jurisdiksjoner uten at kundene blir særlig berørt av dette. NKFFs medlemsliste er vedlagt som Vedlegg 1.

NKFF er positiv til en lovendring som klargjør reglene for globalskatteplikt til Norge, slik at aktørene kan forholde seg til et regelsett med tilstrekkelig grad av forutberegnelighet og nøytralitet. Samtidig ser foreningen av lovforslaget, og de vurderinger og uttalelser som er inntatt i høringsnotatet, også kan gi grunnlag for usikkerhet rundt rekkevidden av reglene, og da særlig reglene for når utenlandske selskaper kan få globalskatteplikt til Norge. Kapitalforvaltningsbransjen er en internasjonal bransje, hvor både kapitalen (investorene), investeringene og forvaltningen av disse kan flyte/utføres over landegrensene. For å sikre at vi i Norge ikke har skatteregler som hindrer at denne kapitalen tilflyter Norge, er det NKFF sitt syn at det bør gjøres presiseringer i lovforslaget om hjemmehørendebegrepet knyttet til utenlandske fond mv. som forvaltes fra Norge. Dette redegjøres det nærmere for i det følgende.

Denne høringsuttalelsen er behandlet i styret i NKFF.

2. Merknader til høringsforslaget

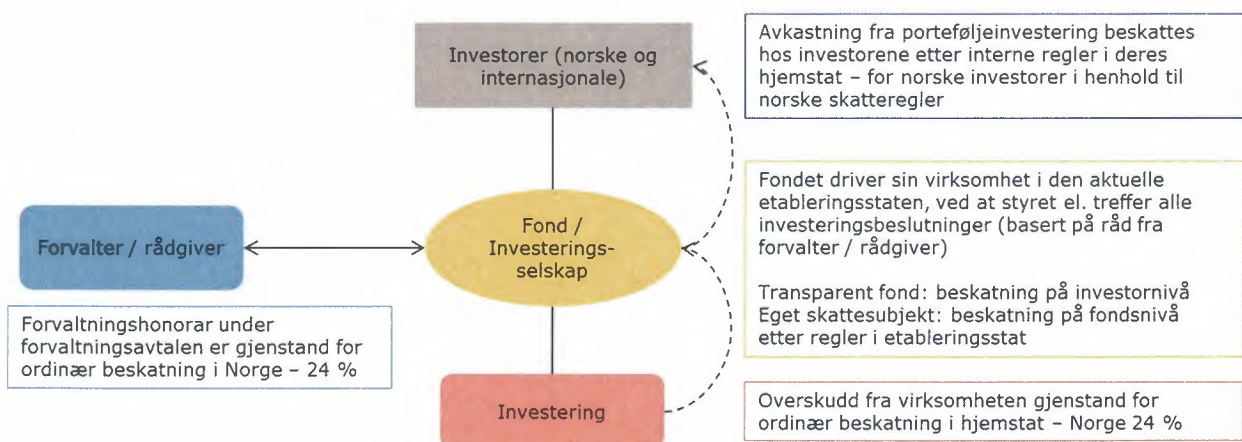
De foreslåtte presiseringene i hjemmehørendebegrepet for utenlandske selskaper legger opp til en bredere vurdering av relevante momenter for å avgjøre om et utenlandsk selskap skal anses hjemmehørende i Norge. Formålet med regelendringen synes primært å være å unngå at selskaper ender opp med å være bostedsløse og å sikre at selskaper som har tilstrekkelig tilknytning til Norge er globalskattepliktige hit. Dette er etter NKFF sitt syn i seg selv et legitimt hensyn. Samtidig mener foreningen at det er viktig at det gjøres presiseringer i forslaget som sikrer at kapitalforvaltningsvirksomhet ikke rammes uvilkårlig av dette.

Av høringsnotatet fremgår det at hjemmehørende vurderingen for utenlandske selskaper skal baseres på hvor den virkelige ledelsen finner sted, og da både hva gjelder daglig ledelse og ledelse på styrenivå. I tillegg presiseres det at man også må se hen til de øvrige omstendigheter rundt selskapets organisering og virksomhet, særlig hvor generalforsamlingene avholdes, hvor selskapets kontorer befinner seg og hvor selskapets virksomhet ev. kan sies å drives. Som eksempler på selskaper som departementet mener vil kunne anses hjemmehørende i Norge etter de nye reglene nevnes holdingsselskaper og postkasse-/skallselskap.

Kapitalforvaltningsbransjen er en internasjonal bransje. Dette dreier seg om internasjonal virksomhet som ikke er stedbunden og dermed i prinsippet kan drives fra hvilket som helst land. Norske kapitalforvaltere vil likevel foretrekke å operere ut fra Norge så lenge rammevilkårene for dette er tilstede. Norske kapitalforvaltere vil også normalt ha et investeringsmandat med hovedfokus på investeringsmuligheter i Norge og Norden. Samtidig er det mange norske kapitalforvaltere som har etablert sine fond og investeringselskaper i utlandet. Dette er begrunnet i ønsket om å tiltrekke seg internasjonal kapital, og for å klare dette må man forholde seg til de rammer som er fastsatt i det internasjonale markedet. Her foreligger det klar bransjepraksis som er styrende for de vilkår som fondet og forvalter kan operere etter.

Mange internasjonale investorer vil ikke investere i strukturer i Norge og foretrekker at fondet / investeringselskapet er etablert i en typisk fondsjurisdiksjon (f.eks. Irland eller Luxembourg for verdipapirfond og hedgefond/spesialfond og Jersey og Guernsey for private equity fond/aktive eierfond). Disse jurisdiksjonene har et regulatorisk rammeverk som er velutviklet og stabilt, og som er anerkjent hos investorer fra hele verden. Dette er også regulert virksomhet, hvor fondet er underlagt regulering og tilsyn i etableringsstaten. For å hente internasjonale investorer og kapital til norsk-forvaltede fond mv. er det derfor nødvendig å etablere strukturene i utlandet.

En typisk fondsstruktur med norsk forvalter av utenlandsk fond som har investeringsmandat i Norge eller Norden kan illustreres som følger:

Skattemessig sikrer disse strukturene at avkastning av porteføljeinvesteringene (etter at den operative virksomheten har vært gjenstand for løpende beskatning i den aktuelle hjemstat, f.eks. Norge) blir beskattet hos investorene i de land de er hjemmehørende, mens forvalter beskattes i Norge for sine inntekter fra forvaltningen. At investorene kun skal være skattepliktig til sine hjemland og ikke til det land fondet mv. er etablert og/eller forvalter opererer i er et viktig prinsipp innenfor kapitalforvaltningsbransjen. Hvis man har en struktur som innebærer et brudd på dette prinsippet, så vil de norske aktørene bli utkonkurrert og investorene vil plassere sin kapital andre steder (i andre land) som ikke har tilsvarende regler.

Disse strukturene bygger på en forvaltningsmodell som historisk har vært forholdsvis forutberegnelig. Utenlandske investorer stoler på denne strukturen og er villig til å plassere kapital hos norske fondsforvaltere (og dermed i norske virksomheter med kapitalbehov). Man kan også se enkelte tendenser til at utenlandske investorer begynner å bli mindre skeptiske til at fondet etableres i Norge. Men denne positive tendensen vil brått forsvinne om det oppstår noen form for usikkerhet rundt skatteplikt til Norge ved norsk-forvaltede fond i utlandet. For å illustrere viktigheten av denne kapitalen, vises det for eksempel til at norske forvaltere av private equity fond (aktive eierfond) i 2016 hentet inn mer enn NOK 17 milliarder til forvaltning¹, hvorav langt over halvparten av dette var kommitteringer fra utenlandske investorer. Videre ble det i 2016 investert NOK 6 milliarder i norske virksomheter av private equity fond forvaltet fra Norge. Og dette er kun én del av den norske kapitalforvaltnings-bransjen.

Det er derfor etter foreningens syn viktig at departementet i forbindelse med lovendringene presiserer (enten i forarbeidene eller gjennom særlig lov- eller forskriftstekst) at det nye hjemmehørendebegrepet ikke er ment å ramme norske kapitalforvaltningsstrukturer hvor fond og andre investeringsselskaper etablert i utlandet forvaltes fra Norge. For selv om den norske forvalteren yter sine tjenester fra Norge, drives fondet / investeringsselskapet sin virksomhet i etableringsstaten gjennom styret mv. Og det er ikke noe norsk skatt som unndras i disse strukturene, ettersom de norske virksomhetene som fondet investerer i beskattes etter alminnelige regler i Norge, evt. norske investorer beskattes i Norge for sin avkastning av investeringen (mens utenlandske investorer beskattes i sine respektive hjemstater), og forvalter beskattes i Norge for sitt forvaltningshonorar.

3. Avsluttende bemerkninger

Regjeringen har gitt uttrykk for en generell målsetning om å satse på norsk finansnæring, herunder norsk kapitalforvaltning. Aktørene sitter på en høy kompetanse som det fra politisk hold bør være ønskelig å ha i Norge. Et tilstrekkelig fleksibelt, forutberegnelig og kommersielt innrettet regelverk er en nødvendig forutsetning dersom man ønsker å legge til rette for at eksisterende og nye forvaltningsmiljøer kan virke ut ifra Norge. Kun da vil norske kapitalforvaltere være i stand til å trekke til seg kapital fra internasjonale investorer for forvaltning i Norge, slik at man kan skaffe inntekter til investering, utvikling og beskatning i Norge.

Men hvis rammevilkårene ikke legges til rette for denne bransjen er alternativet at aktørene må organisere virksomheten fra et annet land. Resultatet vil da være tapt proveny for den norske stat, ved at forvaltningsmiljøene, og deres beskatningsgrunnlag, flytter fra Norge. Man vil da også kunne

¹ Tall hentet fra: <http://www.nvca.no/wp-content/uploads/2017/06/Private-Equity-Funds-in-Norway-%E2%80%93-Activity-report-2016.pdf>

risikere at norske virksomheter med kapitalbehov ikke i like stor grad vil ha tilgang til dette, som igjen vil gjøre at norsk skattegrunnlag reduseres.

* * *

Med vennlig hilsen

Norsk Kapitalforvalterforening

for Camilla Føtner
Peter Hammerich
Styreleder

Nr.	Medlemmer i Norsk Kapitalforvalterforening	Org. Nr.
1	Bergen Energi AS	961743982
2	Markedskraft ASA	863769132
3	NEF Kapitalforvaltning AS	979711360
4	Taiga Fund Management AS	991872175
5	NRP Asset Management AS	891055722
6	Cenzia AS	992156120
7	Sector Asset Management konsernet	887139342
8	Styrbjørn AS	879370442
9	Oslo Asset Management AS	986221530
10	Storm Capital Management Ltd (NUF)	997449355
11	Nordkinn Asset Management AB (NUF)	999136354
12	Credo Partners AS	997228405
13	Argentum Asset Management AS	912287343
14	Optimum Alternative Investments AS	913937864
15	Carn Capital AS (tidl. BLC Partners AS)	915198074
16	Assymmetric Asset Management AS	995210533
17	Trient Asset Management AS	996906191
18	Anaxo Forvaltning AS	914445051
19	Norvestor Equity AS	987399066
20	Arctic Fund Management AS	995629070
21	Formuesforvaltning Private Markets Plc	
22	Partners Group (UK) Limited	
23	UNION Eiendoms kapital UREF AS	997 768 108
24	Cubera Private Equity AS	989 580 353
25	Noma Capital AS	915 902 804
26	Aberdeen Global Services S.A.	B 120637
27	Indigo Asset Management AS	914 786 495
28	Permian Fund Services AS	916 467 079
29	eQ Rahastoyhtiö Oy (eQ Fund Management Company Ltd)	0736052-7
30	Positron Capital AS	917 824 177
31	FH Kapitalforvaltning AS	997 695 690